

bb 18. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 1976.
július 18-án

kz/ny

1976 július 18.

1. móra-émlékbizottság alakult
2. tinédzser áruház
3. savaria játékok
4. amerikai egyetemi tanárok pécsett
5. eszperantista tábor a mecsekben
6. kiss sándor kiállítás
7. frank frigyos kiállítása
8. a tokaji képzőművészeti tábor
9. rátkay györgy kiállítása
10. nyolc festőművész tárlata
11. úttörő mezőgazdászok versenye
12. takarékossgot kér a vízművek
13. tárlat szolnokon
14. szakszervezeti néptáncgyűttesek minősítése
15. időjárásjelentés
16. a strandokon
17. aratás
18. hírjegyzék /mti/

-.-

-12-

v é g e .

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
szerkesztette: koronczay emil.

-.-

18.20/ny

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

h é t f ő

- - - - -

bb 1. elmaradott területek kutatása

i km/tr zs bzs la

1976. július 19.

hazánk területének csaknem kétharmadán a gazdasági fejlettség színvonala alatt marad az országos átlagnak. az mta földrajztudományi kutató intézetének egyik kutatási témája ezeknek a viszonylag elmaradt területeknek a vizsgálata. már csak azért is, mert a hátrányos helyzetű területek kialakulása az ország egészének gazdasági, társadalmi fejlődését fékezi; hosszabb távon egyes körzetek elnéptelenedését, a mezőgazdaságilag művelt területeknek a kívánatos mértéket meghaladó csökkentését, a meglévő kapacitások kihasználatlanságát, e körzetek lakóinak rossz társadalmi közérzetét eredményezheti.

az intézet kutatócsoportja kísérletként először borsod-abauj-zemplén megyében látott munkához: különböző matematikai módszerekkel, statisztikai összehasonlításokkal településenként meghatározták a hátrányos helyzetű területeket, s a lakosság életkörülményeinek színvonalát járási szinten is elemezték.

/folyt. köv./

- 1 -

bb 1. /elmaradott ... 1. folyt./bzs

a vizsgálatok során egyértelműen kirajzolódott egy összefüggő, kedvezőtlen életkörülményeket nyújtó zóna, amelyet körülbelül 220 település alkot, s ahol összesen 200 ezren élnek.

é területek város- és forgalmi árnyékban fekszenek. a helyi központok többsége is a zónán kívül helyezkedik el. a település-szerkezet elapródzódott; a csereháton például a falvak átlagos lélekszáma 500 alatt maradt. az aprófalvas település-szerkezet minden következménye fellelhető a megye érinthető északi sávjában: jellemző a helyi intézményhálózat kiépitetlensége, a tömegközlekedési eszközök alacsony járatsűrűsége, a műszaki jellegű infrastruktúra hiánya, a szűk munkaerő-piac. ennek következtében ezekről a helyekről nagyobb az elvándorlás, kisebb a népszaporulat. a születések száma az elmaradott területek belső magjában olyannyira alacsony, hogy az elnéptelenedés már megfordíthatatlan folyamatnak tűnik.

az elmaradottság okait vizsgálva a kutatók egyebek közt megállapították, hogy a lakosság ellátásának, életkörülményeinek javítását elsősorban közlekedési gondok hátráltatják. a tömegközlekedési eszközök igen alacsony járatsűrűsége nagyban hozzájárul az „elmaradottság”, kialakulásához. a lakosság életkörülményei az utolsó két évtizedben alapvetően befolyásolták a demográfiai folyamatokat is. a kedvezőtlen helyzetű területekről 1960 és 1969 között a lakosság csaknem egyötöde elvándorolt.

a megyei vizsgálattal egyidőben faluvizsgálatokat is végeztek a kutatók, hogy a falvak lakosságának életkörülményeit alaposabban megismerjék, képet kapjanak arról, hogyan illeszkednek be ezek a falvak a környezetükbe, milyen gazdasági kapcsolat köti össze a legközelebb eső kisebb-nagyobb településeket elsősorban a városokkal.

a kutatók öt falu - felsővadász, krasznokvajda, pamlény, jósvafő és trizs - életének alaposabb megismeréséhez 60 kérdést tartalmazó kérdőívet szerkesztettek, ennek alapján mérték fel a körülményeket.

/folyt. köv./

/elmaradott ... 2. folyt./bzs

a felsővadászon dolgozó termelőszövetkezet gazdasági eredményei elérik a községi átlagot. krasznokvajda az elmúlt években vált faluközponttá, így egyrészt megnövekedett jogköre és nagyobb gazdasági lehetőségei jelenthetik a kivezető utat a jelenlegi stagnáló helyzetéből. másrészt termelőszövetkezetében az agrobér által kidolgozott modell alapján, olyan mezőgazdasági beruházást hajtanak végre, amely várhatóan átlenyit majd ezt a tsz-t az éveken át ismétlődő veszteséges gazdálkodás holtpontján. pamlény a fokozatos előregedés, a nagyarányú elvándorlás miatt valószínűleg a kihalt települések számát fogja szaporítani - állapították meg a kutatók. jósvafő fokozatosan elveszti mezőgazdasági jellegét, itt a mezőgazdaság helyét az idegenforgalom veszi át. trizs kifejezetten ingázó település. a mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen természeti adottságai miatt itt kilátástalan volt gazdaságosan működő termelőszövetkezet létrehozása. a keresők 80 százaléka ingázik a környék ipari településeire.

a borsod megyei vizsgálatok tapasztalataira támaszkodva folytatták az elmaradott területek elhatárolását az ország egész területére kiterjesztve. ez esetben is községi, járási szintű megközelítést alkalmaztak. a községi szintű vizsgálattal feltárták a falusi életkörülmények területi különbségeit. összesen 3135 községet vizsgáltak meg. a vizsgálat eredményeit összefoglaló térkép közvetlenül segítheti mind a központi, mind a megyei tervezőket a területfejlesztési elképzelések kidolgozásában.

a kutatások eredményei jól kamatoztathatók az elmaradott területekre fordítandó beruházások rangsorolásakor is.
/mti/

bb 2. főiskolások mérik győr utjait

vid/kz bzs hgy

1976. július 19.

a győri városi tanács megbizta a közlekedési- és távközlési műszaki főiskola utépitési tanszékének hallgatóit, hogy készítsék el a város utálózat nyilvántartását. utójjára nyolc évvel ezelőtt készült helyrajzi számokkal feltüntetett nyilvántartás a város utjairól, de ez azóta elavult.

/folyt. köv./

bb 2. /főiskolások ... 2 1. folyt./bzs

győrt ugyanis időközben megyei várossá nyilvánították és hozzácsatolták a környező községeket. a negyedik ötéves terv-időszakban száz millió forintot foridottak az utak fenntartására és korszerűsítésére. a korszerűsítéssel megváltozott az utak szélessége, hossza, gyarapodott a járdákkal ellátott utak száma. ez tette szükségessé az új felmérést.

a főiskolások nyári termelési gyakorlatként mérik győr utjait, vizsgálják a járdák kiépítettségét, az összegyűjtött anyagot feldolgozzák. az utcanevekről listát készítenek, feltüntetik az utburkolat minőségét, a járdák szélességét. a felmérés alapján elkészítik győr utjainak térképét. a térkép nagyban elősegíti a következő időszak utfelújítási és korszerűsítési munkáinak megtervezését. az ötödik ötéves tervidőszakban erre a célra csaknem 200 millió forintot fordít a tanács. /mti/

-.-

bb 3. kozmikus geodéziai obszervatórium - a fővárostól 30 kilométerre

i km/be zs bzs la

1976. július 19.

a napokban veszik birtokukba a szakemberek magyarországi első kozmikus geodéziai obszervatóriumát, amely penc község területén épült fel. a hivatalos átadás csak később várható, de a kísérletek, a különböző mérések már korábban megkezdődtek. dr. almár iván kandidátus, a kozmikus geodéziai obszervatórium vezetője az mti munkatársának elmondotta: a tudomány és a technika rohamos fejlődése tette lehetővé a kozmikus térség közvetlen kutatását. a mesterséges holdak megjelenése nem csupán tudományos szenzációt jelentett, hanem egyes tudományterületek még gyorsabb ütemű fejlesztésével járt. a magyar tudományos akadémia csillagvizsgáló intézetében 1958 óta rendszeresen figyelik az égbolton áthaladó mesterséges holdakat és meghatározzák pályájukat.

a geodéziának is új távlatokat nyitott a mesterséges holdak megjelenése. segítségükkel pontosabban meg tudják oldani a geodézia alapvető feladatait, a „háromszögelési hálózatok”, összekapcsolását az egész világon, a föld alakjának meghatározását és egyéb tudományos feladatokat. az első geodéziai célú műholdmegfigyelési obszervatórium létrehozására 1969-ben született határozat.

/folyt. köv./

la

- 4 -

bb 3. /kozmosz ... 1. folyt./bzs

az országos földügyi és térképészeti hivatal által létrehozott és a földmérési intézethez tartozó kozmikus geodéziai obszervatórium alapvető feladata, a műholdak megfigyelése és az ezzel kapcsolatos adatok feldolgozása lesz. a megfigyelő-állomás bekapcsolódik a nagy nemzetközi programokba; így az úgynevezett „nagyhurok”, és a „dinamika”, elrészese tudományos kutatásokba, az új létesítmény jelentős szerepet kap a szocialista országok között létrejött „interkozmosz”, programban is.

alapos előkészítés után döntöttek a kozmikus geodéziai obszervatórium helyéről. a budapesttől 30 kilométernyire található penc község mellett, erdőkkel és hegyekkel körülvett fennsíkra esett a választás. az obszervatórium körüli domborzati viszonyok rendkívül kedvezőek, mert a környező hegyek útját állják a távolabbról érkező zavaró tényezőknél.

az 50 millió forintos költséggel létesült obszervatórium több épületből áll. a főépület teljes alapterülete 850 négyzetméter. földszintjén található a számítógépterem, az időszolgálat, a fotólaboratórium, továbbá a kimérőterem és az ehhez tartozó előkészítő szoba. ezek a helyiségek központilag klimatizáltak. az épület két végén hatszögletű alaprajzu nagyobb termekben vannak a mechanikai, az optikai és az elektronikai laboratóriumok, az emeleten helyezték el a munkaszobákat. az 50 személyes előadótermet, a kisebb tárgyalótermeket, a könyvtárat, az ebédlőt és más szociális létesítményeket.

a főépülettől mintegy 100 méterre vannak a megfigyelő épületek. tetejük szétnyitható. a kettős megfigyelő épület egyik részében egy a jénai zeiss művekben készült fotográfikus távcső található, a másik részbe kerül majd egy lézeres távmérő-berendezés, amelynek segítségével nagy pontossággal meg lehet állapítani a mesterséges hold és a földi állomás közötti távolságot. egy különálló észlelő házban szovjet megfigyelő távcsövet szereltek fel. a megfigyelő épületekben lévő műszereket kábellel kötötték össze, a központi épületben működő időszolgálat. az időszolgálat teszi lehetővé, hogy a különböző országokban működő megfigyelő állomások ugyanazon időben hajtsák végre a kísérleteket, megfigyeléseket. a helyszíni számítási feladatokat számítógéppel végzik.

az obszervatóriumban földmérő mérnökök, csillagászok, fizikusok, elektromérnökök és technikusok dolgoznak a nemzetközi programokon. /mti/

-.-
- 5 -

la

bb 4. szigetelő lemezek, paplanok bazalt gyapotból -
próbaüzem az új tapolcai gyárban

vid/kz bzs hgy 1976. július 19.

megkezdődött a gépek, berendezések próbája a könnyű-
beton és szigetelőanyag gyár új tapolcai bazaltgyapot gyárá-
ban. a korszerű új létesítményt 400 millió forintos költ-
séggel építették és svéd gépekkel, berendezésekkel szerelték
fel. ugyancsak svéd technológia alapján kezdik meg a bazalt-
gyapot gyártását is. ebből a sajátos szerkezetű, rendkívül
könnyű anyagból szigetelő lemezeket, szigetelő paplanokat,
különböző méretű lapokat készítenek az építőipar részére.
a műanyagkötésű bazaltgyapot kiválóan alkalmas ugyanis a hő
és a hangszigetelésre egyaránt.

az új gyár évi kapacitása 14 ezer tonna, s a tervek
szerint ebben az esztendőben mármintegy 4000 tonnát gyárt az
eddig importált szigetelő anyagból. /mti/

bb 5. több mint egymilliárd forint kovácsolás fejlesztésére
- mennyiségileg több, minőségileg jobb kovácsolt és
sajtolt termékek

i sz/s sl bzs la 1976. július 19.

a következő években jelentős mértékben fejlesztik a
kovácsolás technológiáját, a kovácsolt és sajtolt termékek
gyártását. ezeknek a termékeknek több mint a felét a gép-
ipari alkatrészek előgyártmányaként használják fel. a gép-
iparon belül is a járműipar igényli a legtöbb kovácsolt árut.
összhangban az ágazat gyorsütemű fejlődésével, az ötéves terv-
időszakban igényük mennyiségileg is növekszik és minőségi-
leg is jobb kovácsolt termékekre van szükségük.

jelenleg a kohó- és gépipari minisztériumhoz tar-
tozó 19 vállalat adja az országos kovácsolt áru termés-
nek 90 százalékát. elsősorban szabadon alakított és süllyesz-
tési kovácsolt termékeket állítanak elő ezek a vállalatok.
egyelőre egyetlen olyan vállalat sincs hazánkban, amelynek
profilja kizárólag a gépipari termelést szolgáló kovácsolt
termékek előállítása lenne. néhány vállalatnál, mint például
a diósgyőri gépgyár az eddigi fejlesztésekkel már kiküszö-
bölték a nehéz fizikai munkát, s gyártmányaik minőségileg
is nemzetközi színvonalúak. ugyanakkor több üzemben, pél-
dául a Lenin kohászati művekben vagy a ganz-másvagban mind
műszaki, mind üzembiztonsági szempontból számos hiányosság
tapasztható.

/folyt. köv./

- 6 -

bb 5. /több mint ... 1. folyt./bzs

számolv/azzal, hogy a tervidőszakban az előző öt év-
nél nagyobb mértékben, 7,5 százalékkal nő az igény országosan
a kovácsolt áruk iránt, összesen 1,1 milliárd forintot for-
dítanak 1980-ig az iparág fejlesztésére. ennek az összegnek
mintegy a felét a folyamatban lévő beruházásokra költik. a
magyar vagon- és gépgyárban és a salgótarjáni kohászati üzemek-
ben például már megkezdtek a süllyesztési kovácsoltáru gyártó-
kapacitás bővítését és korszerűsítését. ezek a munkálatok a
tervek szerint 1977-re befejeződnek. 1980-ig fejlesztik a
csepeli acélmű, a csepel autógyár és a magyar görögülőcsapágy
művek kovácsoltáru gyártását is. a magasabb termelékenységű
modernebb gépek egyúttal kedvezőbb munkakörülményeket is biz-
tosítanak. a fejlesztések révén a szakágazatban dolgozók lét-
számát 10-12 százalékkal lehet csökkenteni.

az előzetes felmérések szerint a kovácsolás fej-
lesztése 1980 után is folytatódik. /mti/

bb 6. a csili bábosai franciaországban

i me/gg zs bzs la 1976. július 19.

július 20-ától augusztus 1-ig franciaországban ven-
dég szerepel a csili művelődési központ astra bábegyüttese.
a trevarezi bábos módszertani bemutatókon és a quimper-i kelta

ünnepségeken don quijote és a lok-sziget tündére című színes
árnyjátékot, valamint a gyermekjátékok című marionett-játékot
adják elő. /mti/

bb 7. táplálkozástudományi szakember az üdítőitalokról

i ró/fe zs bzs la 1976. július 19.

a meleg hónapokban kívánatos folyadékfogyasztásról
kért felvilágosítást az mti munkatársa dr. dworschák ernőttől,
az országos ételmezés- és táplálkozástudományi intézet osz-
tályvezetőjétől.

/folyt. köv./

- 7 -

bb 7. /táplálkozástudományi ... 1. folyt./bzs

- a gyümölcslevek, az üdítők, valamint a kalóriaszegény üdítőitalok előnye nyilvánvaló a különböző alkoholtartalmu folyadékokkal szemben. amíg a szeszesitalok tompítják a szellemi működést, s fokozzák a melegérzést, továbbá az alkoholos erjesztés hatására sok létfontosságú vitamint lebontanak a szervezetben, addig a fogyasztásra elsősorban ajánlható gyümölcslevek gazdagok vitaminokban. elsősorban c-, és b-vitaminokat, ásványi sókat, nyomelemeket, továbbá a szivizom működését, valamint a vérkeringést kedvezően befolyásoló makroelemeket - káliumot, magnéziumot - tartalmaznak. a ros-tos gyümölcslevek - a meggy, az őszibarack és a birslé - kellően hűtve frissítő hatásuk; alacsony cukortartalmuk miatt azonban még ezeknél is jobban olthatják a szomjat a balatonboglári szőlőlevek, és az oázis elnevezésű almale. Le kell szögezni: valamennyi gyümölcslé kedvező biológiai hatást gyakorol, s hasonló szolgálatot tesznek a paradicsomlevek is.

a 10-15 százalékos cukortartalmu gyümölcslevekkel szemben a hizásra hajlamos emberek is bátran fogyaszthatják az üdítőitalokat. a traubisoda és a különböző cola-féleségek mellett felhívjuk a figyelmet a különböző márkakészítményekre. a gyümölcslevek, s mintegy tizenötféle üdítőital mellett kétségtelenül szükséges a cukorbetegség által is fogyasztható diétás üdítőitalok választéka. a szénhidrátokban szegény deit-család „tagjai”, -nak fogyasztását minden orvos javasolja./mti/

bb 8. a nyári szünetben is „teljes üzem”, a szegedi egyetemi
komputereken

vid/kz bzs la

1976. július 19.

a szegedi józsef attila tudományegyetemen tavaly fel-szerelt r 40-es nagy teljesítményű komputer mellé most r 10-es, hazai gyártmányu elektronikus számítógépet is vásároltak, s ezzel a hazai felsőoktatási intézmények legnagyobb számítá-sztechnikai apparátusa jött létre a kibernetikai laboratóriumban. a fő feladat az oktatás, vagyis a kibernetikához, számítá-sztechnikához értő szakemberek egyetemi szintű képzése. az együttesen több mint hetven millió forint értékű berendezéseket a nyári, oktatási szünetben is igyekeznek maximálisan kihasz-nálni. a laboratórium mintegy nyolcvan fős szakember-gárdája ezekben a hónapokban szerződéses alapon hasznosítja a számí-tógépeket. most is heti százhusz órában működnek a számító-gépek.

/folyt. köv./

ha

- 8 -

bb 8. /a nyári ... 1. folyt./bzs

szerződéses kapcsolatban állnak országos nagyvál-lalatokkal, tudományos intézményekkel, még mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel is, és megfelelő díj ellenében fon-tos tervezési, munkaszervezési feladatokat oldanak meg nekik. megbízók között szerepel a szegedi máv igazgatóság, amely az országban tartózkodó hazai és külföldi vagonpark helyzetének pontos és gyors felméréséhez kíván számítógépes módszert kidolgozni. a délmagyarországi áramszolgáltató, a vidia, a tiszai butoripari vállalat problémái mellett tudó-mányos feladatok megoldásában is közreműködnek. a józsef attila tudományegyetem számos intézete mellett a szegedi or-vostudományi egyetemmel dolgoznak együtt. ez utóbbinak kü-lönösen a radioaktív izotópos diagnosztika kialakításához nyújtanak segítséget.

különleges feladatot oldanak meg az unesco-nak: haát különböző szocialista illetve nyugati ország megfelelő ada-tainak számítógépes értékelése alapján kívánnak módszert ki-dolgozni arra, miként állapítható meg általában a tudományos kutató munka hatékonysága. a számításokból tehát választ kap-nak arra, hogyan növelhető meghatározott területeken a tu-dományos munka eredményessége.

a vállalati, népgazdasági, sőt nemzetközi feladatok számítógépes megoldása mellett máris készülnek a laborató-rium dolgozói a következő oktatási évrre: meg kívánják olda-ni, hogy saját komputereikkel is hatékonyabban dolgozzanak. berendezéseikhez ugyanis olyan végkészülékeket kapcsolnak majd, amelyek lehetővé teszik, hogy egyszerre tizenkét hall-gató dolgozhasson, tanulhasson a számítógépeken. /mti/

bb 9. divat a porfagyalt - sok az egyedi ételmérgezés

i dg/fe zs bzs la

1976. július 19.

divat budapesten a porfagyalt-készítés. a vállalata-tok, szövetkezetek termelőüzemeinek túlnyomó többségéből por-alakban szállítják a fagyaltot az elárúsító helyekre. ezzel gyakorlatilag megszűntek a nem megfelelő hőfokon történő tárolás veszélyei. a tisztaságra, az óvatosságra és a rend-szeres ellenőrzésre azonban továbbra is szükség van.

/folyt. köv./

ha

- 9 -

bb 9. /divat ... 1. folyt./bzs

a fővárosi köjál ételmezéségszégügyi szakemberei a nyári időszakban gyakrabban és szurópróbaszerűen keresik fel az üzemeket, cukrászdákat, presszókat, tapasztalataik általában kedvezőek. ettől függetlenül azonban előfordul még - s nem is túlságosan ritkán -, hogy a lágyfagylaltgépek kezelői például az ugynevezett csurgalékokat visszaöntik a tártályba. egy-egy ilyen csurgalékok gyűjtő pohár általában 2-3 óra alatt telik meg, s ez bőséges idő arra, hogy a fagylalt-lé megromoljon. gyakran a fagylalt tölcst is szabadon tárolják, holott megfelelő zárt adagoló van erre a célra.

megnyugtató a helyzet a krémes-fronton. egy év/je-lent meg az a rendelkezés, amely a nyári időszakban tiltja a sárga, főzött, tojásos krémmel készült cukrászsütemények szállítását, akár az utca egyik oldaláról a másikra is. az ellenőrzések tapasztalatai szerint a vállalatok a rendelkezést pontosan betartják.

a nyári hónapokban gyakran látogatják a köjál ellenőrei az élelmiszert árusító boltokat, a konyhákat, éttermeket. megkülönböztetett figyelemmel ellenőrzik az élelmiszerek fogyaszthatósági idejének betartását. a fogyaszthatósági időt az üzemek általában ma már feltűnő módon jelölik, ennek ellenére azt gyakran éppen a boltvezetők, „nem veszik észre”, „találnak az ellenőrök a boltokban másnapos tejet, tejterméket. ilyenkor semmilyen magyarázatot nem fogadnak el. a büntetés pedig szigorú.

szinte erőt meghaladó feladattal birkózik a köjál nap mint nap, hiszen a fővárosban összesen 11 ezer egységet kell rendszeresen ellenőriznie. a vásárlók - szövetségesek vagy azok lehetnek. gyakran érkezik pontos névvel és címmel el-látott panaszos levél a váci uti székházba. a szakemberek minden esetben intézkednek és írásban válaszolnak is a be-jelentőnek. nem alkalmas mód viszont a névtelen telefon. a köjál arra kéri a vásárlókat, hogy ha közegészségügyileg megengedhe-tetlen jelenségekkel találkoznak, azt már a boltban tegyék szó-vá. nem szabad például az eladóknak kézzel nyulni a sütemény-hez, a felvágotthoz. nem szabad a többi között cukrászsüte-ményt, tejterméket, hentesárut hűtés nélkül a pulton tárolni.
/mti/

-.-
- 10 -

bb 10. dr. szekér gyula nagy-britanniába utazott

tm/ny hgy

1976 július 19.

dr. szekér gyula, a minisztertanács elnökhelyettese az angol kormány meghívására hétfőn reggel hivatalos látogatásra nagy-britanniába utazott. londonban edmund dell kereskedelmi miniszterrel, és az angol kormány több más tagjával folytat majd megbeszélést a magyar-angol kapcsolatokról és a két ország kö-zötti gazdasági együttműködés fejlesztésének lehetőségeiről. ki-séretében van nagy jános külügy-, és török istván külkereskedel-mi miniszterhelyettes.

dr. szekér gyula bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. simon páál nehézipari miniszter, és marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár. ott volt. c.w. long, az egye-sült királyság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője.
/mti/

-.-

bb.11. árpád-kori ispánsági központot tárnak fel karakón - szom-bathelyi főiskolások segítik a munkát

vid-/ká/fé hgy

1976.július 19.

több évre tervezett régészeti kutatómunka kezdődött hétfőn a répcé mentén, karakó község határában. az országosan kiemelt régészeti feltárás célja az ottani árpád-kori földvár megisme-rése. a répcé mocsarai közé épített, kettős sánccal védett föld-vár egyike a volt kialakuló magyar államszervezet első ispán-sági központjainak. a karakó nemzetség székhelyeként a dunántul egyik legnagyobb ilyen centrumának tartották.

a szombathelyi tanárképző főiskola építőtábort szervezett a munka segítésére. mindenekelőtt közművelődési és történelem sza-kos hallgatói jelentkeztek a hazai történelemtudományokat min-den bizonnyal új ismeretekkel gazdagító ásatásokat./mti/

-.-

bb.13. somogyi kisz delegáció utazott kalinyinba

vid-ká/fé hgy

1976.július 19.

szenes imrének, a kisz somogy megyei bizottsága első titká-rának vezetésével kisz delegáció utazott hétfőn a szovjetunióbe-li testvérmegyébe, kalinyinba. a somogyi fiatalok képviselői egyhetes ott tartózkodásuk alatt a kalinyini komszomolisták vendégeként megismerkednek a testvérmegyé és város ifjusági moz-galmával./mti/

-.-
-11-

10.30/fé

He 10. 30

bb.12. megkezdik a „széllovas,, gyártását

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

a balatonlellei vegyesipari ktsz megkezdte a vizisi egyszerűsített változatának, az ugynevezett „széllovas,,-nak gyártását. nem kell hozzá motorcsónak, ami szennyezi a vizet és a levegőt, csupán egy nagyméretű, vasalódeszkára emlékeztető talp, amelyet állva, műanyagvitorlával lehet kormányozni. a nagy ügyességet kívánó és minden izmot megmozgató sporteszköz kedvező szélben óránként negyven kilométeres sebességgel képes haladni. az első mintapéldányok elkészültek és sikerral állták a próbát a balatonon./mti/

--

bb.14. sikeresen szerepelt dániában a debreceni népi együttes

vid/ká/fé hgy

1976.julius 19.

több mint kéthetes vendégszerepléséről hazaérkezett dániából a debreceni népi együttes. tagjai 15 alkalommal léptek a közönség elé. legnagyobb sikerüket a koppenhágai folklor versenyen érték el: 13 ország 24 együttese közül az első helyet szerezték meg. az első díjat, az arany rózsát dr.béres andrás művészeti vezető vette át./mti/

--

bb.15. kétezer békés megyei diák a kukorica-cimerező táborokban

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

hétfőn békés megyében egyszerre hét kukorica-cimerező tábor nyitotta meg kapuit. a szokatlanul meleg időjárás következtében a vetőmag-termeltető állami gazdaságokban, termelőszövetkezetekben egyszerre hozott címert a kukorica. a kisz megyei bizottsága által szervezett ifjúsági kukoricacimerező táborokban mintegy kétezer fiatal kezdte meg a munkát. a mezőhegyesi állami gazdaságban több mint 600 diáklány segíti a mezőgazdaságot a jövő évi vetőmagtermelésben./mti/

--
-12-

10.45/fé

11.30

bb.16. patika-busz a falvakban

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

praktikus megoldást talált a zalaegerszegi megyei gyógyszer-tári központ a nyári szabadságukat töltő falusi gyógyszerészek helyettesítésére. mozgó gyógyszer-tárat rendezett be egy autóbuszban. a patika-busz orvosi rendelési napokon felkeresi azokat a községeket, amelyek körzetében szabadságukat töltik a gyógyszerészek. így nem kell nagy távolságra, esetleg városba utazni gyógyszerért, a receptet helyben be lehet váltani. a patika-busz hétfőn reggel indult első útjára. előbb bucsuszentlászló, majd gutorfölde, harmadikként pedig nova községet kereste fel a nap folyamán.

a későbbiekben olyan szerepet szánnak a patika-busznak, hogy az ugynevezett ellátatlan területeket járja rendszeresen orvosi rendelési napokon./mti/

--

bb.17. pedagógus képzőművészek, fafaragók táborozása zalában

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

a zalaegerszegi városi és a zala megyei tanács gondozásában hétfőn 3 alkotótábor nyílt zala megyében. a zalaegerszegi deák ferenc faipari szakközépiskolában fogadták a fafaragó művészeket, köztük szovjet, lengyel, finn és román alkotókat.

a vas és zala megyei tanács megállapodása szerint mostantól 3 éven át zalaegerszeg ad otthont a 2 megye pedagógus rajztanárainak továbbképzésének. a rajztanárok alkotótábora szintén hétfőn kezdődött.

bázakerettyén, az ország egyik legszebb táján, a nagyszerű természeti környezetben dolgozhatnak augusztus 20-ig a pedagógus képzőművészek országos alkotótáborának résztvevői. az alkotótáborozás után kiállításon mutatják be a műveket./mti/

--

10.50/fé

11.30

-13-

bb.18. a hajdusági mék boltok is felvásárolják a zöldséget, gyümölcsöt

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

hajdu-bihar megye háztáji gazdaságaiban, kiskertjeiben - különösen debrecen környékén - sok gyümölcs- és zöldségféle érkezik be ezekben a napokban. a megtermelt áru felvásárlásában nagy segítséget nyújtanak a mék boltok. a hét elejétől kezdve a megyei mind a száz két mék boltja nemcsak árusítja a zöldséget és gyümölcsöt, de fel is vásárolja azt, akár egy-két kilós tételekben is. a debrecen környéki kiskert-központokban állandó felvásárló helyet rendeztek be. hetenként kétszer ugyanevezett turajáratok gyűjtik össze a háztájiban termelt és felvásárolt árut./mti/

--

bb.19. rendőrségi hírek

tm/fé hgy

1976.julius 19.

gesztely

borsod megyében határában molnár zoltán 34 éves villanyszerelő, hernadkai községi lakos figyelmetlenül féktávolságon belül egy személygépkocsi elé szaladt, amely halálra gázolta. a személygépkocsi vezetője könnyebben sérült meg.

csongrád megyében mórhalom határában egy dűlőuton kocsis savanya józsef 42 éves szakszövetkezeti tag, mórhalmi lakos személygépkocsijával figyelmetlen vezetés közben keresztül hajtott az ut szélén fekvő zákány mátyás 50 éves tsz-tag, helyi lakoson, aki olyan súlyosan megsérült, hogy orvoshoz szállítás közben meghalt. őrizetbe vétel mellett indult eljárás a személygépkocsi vezetője ellen.

heves megyében kápolna határában jános árpád 47 éves főkönyvelő, budaörsi lakos személygépkocsijával figyelmetlen vezetés közben nekiütközött a vele szemben szabályosan közlekedő autóbussznak, a baleset következtében jános árpád a helyszínen, utasként szállított felesége, jános árpádné 38 éves anyagkönyvelő kórházba szállítás után meghalt.

tolna megyében dunaszentgyörgy és fadd között krausz jános 34 éves villanyszerelő, budapesti lakos figyelmetlen vezetés közben árokba hajtott, majd felborult. a baleset következtében a személygépkocsi vezetője kórházba szállítás után meghalt. utasa, tóth miklósné 41 éves betanított munkás, budapesti lakos életveszélyes, és egy másik utas könnyű sérülést szenvedett. kórházba szállították őket.

/folyt.köv./

-14-

40 11 30

bb.19./ rendőrségi ...folyt/fé

borsod megyében kistokaj község határában a kavicsbánya vizében fürdött rátkai józsef 27 éves lakatos, miskolci lakos és a vízbe fulladt.

borsod megyében cserépfalu határában a halastóban egy autóbelsőgumin csónakázott társával balogh ferenc 20 éves dózerkezelő, cserépfalui lakos. felborultak és balogh ferenc a vízbe fulladt, társát kimentették.

tatán a fényes fürdőben buday tiber 6 éves gyermek a vízbe fulladt. a körülmények vizsgálata folyamatban van.

dunakeszin a gyártelepnél a gyorsvonat halálra gázolta király katalin 2 éves dunakeszi gyermeket. a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

vásárosnamény határában a tiszai strandon urbin erzsébet 20 éves bolti eladó, nyiregyházi lakos fürdés közben a vízbe fulladt./mti/

--

bb.20 aratás az aszályban

i jf/s/ny sl hgy

1976 július 19

országszerte jó ütemben halad az aratás, bár a mezőgazdászok egy-két napos eső kedvéért átmenetileg szívesen leállítatnák a kombájnokat, hogy nedvesség utánpótlást kapjanak az aszályban selymőző kapás-, és zöldségnövények.

a rendkívüli szárazságban folyamatos az arató-cséplőgépek munkája, keményre szikkadtak az utak, könnyen mozognak a szállító járművek, ugyanugy mint a táblákban dolgozó kombájnok. a hétfői jelentés szerint a buza 36 százalékát learatták. a megyék között eléggé nagy differenciák alakultak ki, ez azonban indokolt, miután az ország különböző vidékein a gabona érésében egy-két hetes eltérések rendszeresen adódnak. idén valamivel kisebb a különbség, mert az aszály miatt bizonyos foku „összeérés”, történt, és ez az aratás tekintetében közelebb hozta egymáshoz a megyéket.

/folyt köv/
11.05/ny

-15-

11.40
He

bb 20. / aratás ...folyt/ny

a legelőbbre tartanak a munkában szólnok megyében, ahol a termés 60 százalékat vágják le és az aratás feléhez közelednek fejér és győr-sopron megyében is. az északi megyékben hátrább tartanak a munkával. a rozs 25 százalékat vágják le eddig, ennél jobban állnak a tavaszi árpával, ennek 41 százaléka került eddig a magtárakba. a repce aratása országszerte befejeződött. örvendetes, hogy meggyorsult a szalmalehuzás, ez a munka idén különösen fontos; a mém rendelkezése szerint a szalmát sehol sem lehet elégetni, most gondoskodni kell a normális időjárás esetén másodrendű fontosságú szalma megmentéséről is.

a tapasztalatok szerint az európát sújtó aszályban a hazai növényállományban is különleges jelenségek figyelhetők meg. annak ellenére, hogy hetek óta kánikulai a forróság, mégis a termésnek mintegy a felét mesterségesen szárítani kellett, holott az lenne a kézenfekvő, hogy a 30-34 fokos forróságban a gabona még lábon megszárad. a szakemberek részben azzal magyarázzák a gabona nedvesség-visszatartását, hogy a növényzet vegetációs felülete, levelei az aszályban idő előtt elpusztultak, s így a gabonának nincs mivel párolgatnia, tehát a növény termése viszonylag nehezen szárad ki. ugyanakkor megfigyelték, hogy egy-egy gabonánövény érésében is jól látható különbségek mutatkoznak, az alsókalászkok még nem értek be, viszont a felsők érettségi állapota mindenhol inodokolttá teszi az aratást. ezért döntöttek az agronómusok már korábban úgy, hogy nem várnak tovább, haladéktalanul mindenhol megkezdik a buza aratását még olyan áron is, hogy mesterséges szárításra, tehát többletköltségre van szükség.

az aratás első időszakában kényszerű átállásokra is sor kerül. a tavaszi árpát ugyan általában valamivel később végják le, idén előbbre hozták betakarítását, miután a határszemen észrevették, hogy az árpában erős szempergés indult meg, éppen az aszályos időjárás miatt. ezért a termelők a veszteségek csökkentésére most a tavaszi árpa aratását részesítik előnyben.

előkészületeket tesznek az üzemek a másodvetésre. nehezi-ti helyzetüket, hogy a keményre szikkadt talajt nehéz felszántani, és a szántás minősége sem megfelelő, ennek ellenére folytatják a munkát. sokfelé tárcsázzák a talajt, a felszínen guruló tárcsát azonban igen gyakran ,, feldobja ,, a kemény talaj, emiatt csaknem mindenütt súlyokkal terhelik ezt a művelési eszközt, azért, hogy biztosítani lehessen a rendeltetésszerű talajforgatást, porhanyitást./mti/

11.15/ny

--
-16-

40
H

bb.21. kitüntetés

be/sc/fé hgy

1976.julius 19.

az elnöki tanács a munka érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesítette bárkányi imrét, a pamutnyomóipari vállalat kereskedelmi igazgatóját, több évtizedes munkája elismeréséül, nyugállományba vonulása alkalmából./mti/

--

bb.22. erősödik a lisztharmat fertőzés a balatonfelvidéki szőlőkben

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

a balatonfelvidéki borvidéken a szőlő lisztharmat fertőzés erősödése tapasztalható - állapították meg a veszprém megyei növényvédő állomás szakemberei. az első tünetek július elején jelentkeztek elsősorban csopak, balatonfüred, alsóörs, balatonalmádi, zánka, aszófő, lovas, doba és somlósztőlös házikertjeiben.

a veszprém megyei növényvédő állomás szakemberei fokozott védekezésre hívták fel a termelők figyelmét./mti/

--

bb.23. anyanyelvi konferencia debrecenben

vid-/ká/fé hgy

1976.julius 19.

a magyarok világszövetsége rendezésében hétfőn debrecenben, a tanítóképző intézetben megnyitották a hagyományos anyanyelvi konferenciát. ez évben angliából, ausztriából, franciaországból, hollandiából, kanadából, svédországból és az egyesült államokból tizenkilenc-en érkeztek a konferenciára.

dr.szabó zoltánnak a magyarok világszövetsége főtitkáranak megnyitóját követően az első előadást dr.lőrincze lajos tartotta nyelvűvelésünk időszerű kérdéseiről. ezután dr.gazdag istván, a hajdu-bihar megyei levéltár vezetője debrecen történelmi szerepéről szolt.

/folyt.köv./
11.45/fé

-17-

40
H

bb.23./ anyanyelvi ...folyt/fé

az egyhetes debreceni program keretében minden nap előadások hangzanak el az anyanyelv szerepéről, a nyelvfejlődés jellegzetességeiről, a nyelvoktatás szervezéséről.

az anyanyelvi tábor résztvevői felkeresik a sárospatakon és a balaton mellett szervezett nyelvművelő táborokat is./mti/

bb.24. Leomlott az egri várfal egyrésze

Vid-/ká/fé hgy

1976.julius 19.

Egerben minden eddiginél nagyobb kár előidézője volt a város alatt elhúzódó pincelabirintus. vasárnap, a késő esti órákban leomlott az egri várfal egyrésze. a dobó bástya 25 méter magas fala megrepedt és az erődítményből mintegy 7 méter széles szelvény földig leomlott. az omlás következtében a várfal egy távolabbi része is megrepedt, így mintegy száz méter szélességű fal lassu mozgásba jött. a dobó bástyának ezt a szakaszát hétfőn robbantással kellett eltávolítani. az omlás méreteire jellemző, hogy körülbelül tízezer köbméterre tehető a lehullott kőtömeg.

a közvetlen veszély elhárítása azonnal megkezdődött, s hétfőn is egész napon át megfeszített erővel dolgoztak a tűzoltók, munkások, katonák és rendőrök. egyidejűleg vizsgálatokat kezdték az esetleges újabb veszélyes pontok feltárására.

hétfőn délig kiürítették a vár környékének veszélyeztetett területét: a dobó utcában és a május 1. utcában 25 lakásból biztonságos helyre költöztették a lakókat. egyidejűleg a dobó utcában lezárták a forgalmat.

személyi sérülés nem történt.

az eddigi megállapítások szerint a bástyafal lezuhanását az okozta, hogy a vár északi része alatt beszakadt egy hatalmas pince.

egerben - mint ismeretes - 1969 óta folytatják a város alatt elhúzódó, mintegy kilencven kilométer hosszúságú pincelabirintus feltárását, egyidejűleg óvintézkedéseket tesznek. erre a célra a kormány nemrégiben több mint egy milliárd forintot szavazott meg.

a hatóságok hétfőn szigorú biztonsági intézkedéseket léptettek életbe a vár környékén./mti/

12.00/fé

--
-18-

12.10

bb.25. országos honismereti tábor karcagon

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

hétfőn karcagon, a déryné művelődési központban dr.nagy sándor, a kisz központi bizottságának titkára megnyitotta a középiskolás korú fiatalok x.országos honismereti táborát. a tábor mintegy száz lakója, akik között első ízben ifjúnunkások is vannak, szakemberek irányításával, két héten át ismerkedik a várossal, gyűjti és feldolgozza a közeli és a távoli múlt fontos emlékanyagait. a fiatalok tizenkét csoportban kutatják az uttörő és kisz mozgalom történetét, a paraszti élet hagyományait, a család történetét, a népi gyógyászat, a kertkultúra, a tanyai élet, a népviselet, a gyermekjátékok hagyományait. vizsgálatuk egyik központi témája a munkás életforma kialakulása a nagykun mezővárosban.

az ünnepi megnyitó után előadás hangzott el karcag mezőváros társadalmáról és gazdaságáról, majd az ifjusági honismereti táborvezetők tanácskozására került sor. témája: a hazafiság és honismeret. a július 30-ig tartó táborozás ideje alatt irodalmi estekre, író-olvasó találkozókra is sor kerül, bemutatkozik a sárréti népi együttes. a résztvevők tanulmányi kirándulást tesznek a hortobágyra és találkoznak karcag város párt, tanácsi és tömegszervezeti vezetőivel./mti/

--

bb 26. kitüntetés

tm/ny hgy

1976 július 19

az elnöki tanács nyugállományba vonulása alkalmából az igazságszolgáltatásban végzett több évtizedes eredményes munkássága elismeréséül korda sándornét, a fővárosi bíróság tanácselnökét a munka érdemrend arany fokozata kitüntetésben részesítette. a kitüntetést hétfőn dr. markója imre igazságügyi államtitkár adta át./mti/

12.45/ny

--
-19-

13.15

bb 27. halálos balesetek

gk/ny hgy

1976 július 19.

a xxi. kerület kossuth lajos utca és ady endre utca kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen szántó judit 20 éves egyetemi hallgató, budapesti lakos személygépkocsival elgázolta baranyi istvánné 48 éves betanított munkás, budapesti lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. szántó judit ellen a rendőrség eljárást indított, vezetői engedélyét bevonta.

a kelenföldi közért vállalat xi. kerület karinthy frigyos utca 30-32. szám alatti csemegeüzletében fénycső szerelése közben áramütés érte pacziga ferenc 37 éves villanyszerelő, budapesti lakost, aki kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülmények tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

--

bb 28. somogyvári / scheid /sándor

vid/ká/ny hgy

1976 július 19

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, az mszmp pécsi ii. kerületi vezetőségének titkára, a déldunántuli röviköt nagykereskedelmi vállalat nyugdíjas főosztályvezetője, aki 1936 óta volt tagja a pártnak, 59 éves korában elhunyt.

hamvainak elhelyezéséről és bucsuztatásáról később intézkednek.

az mszmp pécs városi bizottsága./mti/

--

bb 32. száz év szeged zenei életéből

vid/ká/ny hgy

1976 július 19

a szegedi somogyi könyvtár olvasótermében hétfőtől augusztus 20-ig tekinthetik meg az érdeklődők a „száz év szeged zenei életéből, című kiállítást. fényképek, plakátok, a könyvtárban őrzött ritka kották szemléltetik a város kórusainak, zenekarainak történetét. külön fejezet mutatja be a szegedi opera kialakulását, az operajátszás legfontosabb helyi állomásait, a szegeden élt és élő zeneszerzők munkásságát./mti/

12.50/ny

--20--

13.15

bb 29. időjárásjelentés

t/n hgy

1976 július 19

a meteorológiai intézet jelenti július 19-én hétfőn 12 órakor: nyugaton elszórtan zápor, zivatar

a hűvösebb óceáni léghullámok egyelőre még európa nyugati partvidékét, a skandináv-félsziget egy részét, valamint a szovjetunió európai területének északi felét érintik. vonulásukat többfelé eső, helyenként zivatar kíséri. a német-lengyel síkságon és az alpok vidékén meleg az idő, de elszórtan záporok, zivatarok keletkeznek. a fekete-tenger térségében, a kárpát-medencében és a balkán-félszigeten a magas nyomású légköri képződmény hatására kevés a felhő, száraz meleg az idő. a következő 36 óra folyamán meleg marad az idő, de a nyugati országrészben elszórtan zápor, zivatar kialakulhat.

hazánkban vasárnap 11-15 órán át sütött a nap. napközben kissé megnövekedett a felhőzet, de eső sehol sem esett. a hőmérséklet csúcserőke 30-35 fok között alakult. hétfő hajnalra ált-

lában 12-20 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódott a napos, száraz, meleg idő. a déli szél a dunántúlon több helyen megélénkült. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 28-31 fok között váltakozott.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke 27.4 fok volt, a 100 éves átlagnál 5.1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 30 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 25 fok volt.

várható időjárás kedd estig: időnként megnövekvő felhőzet, főként kedden a dunántúlon elszórtan zápor, zivatar. többfelé megélénkülő, helyenként megerősödő délnyugati, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20, a legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 29-34 fok között.

távolabbi kilátások péntek reggelig: nyugat felől megnövekvő felhőzet, többfelé zápor, zivatar. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 14-18 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet este 32, később 27 fok körül. jelentős mennyiségű / legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 123 cm/mti/

12.55/ny

--21--

13.15

bb.31. egyetemisták nemzetközi építőtábora szegeden

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

a józsef attila tudományegyetem kisz bizottságának szervezésében hétfőn egyetemisták, főiskolások nemzetközi építőtáborra kezdődött szegeden. hat hazai felsőoktatási intézményünk nyolcvannégy hallgatója, valamint a szegedi tudományegyetem külföldi testvérintézményeiből mintegy hatvan vendégfiatal dolgozik az elkövetkező három héten a város különféle építkezésein. a szovjetunióbeli odesszából, az ndk belüli greifswaldból, a lengyelországi lodzából, a finnországi turkuból érkeztek külföldi fiatalok, akik a munka után egyhétig nyaralnak hazánkban. a tábor résztvevőinek kulturális, sport és szórakoztató programját a szegedi egyetem kiszesei szervezik./mti/

--

bb.30. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13 óráig

se/fé hgy

1976.julius 19.

1. elmaradott területek
2. mérk győr utjait
3. kozmikus geodéziai obszervatórium
4. próbaüzem
5. kovácsolás fejlesztése
6. bábosok franciaországba
7. az üdítőitalokról
8. komputerek
9. porfagylalt
10. szekér angliába utazott
11. feltárás
12. „széllovas, -gyártás
13. kisz-delegáció kalinyinban
14. debreceni együttes dániában
15. kukorica-cimerező-táborok
16. patika-busz
17. pedagógus képzőművészek tábora
18. felvásárlás
19. rendőrségi hírek
20. aratás
21. kitüntetés
22. lisztharmat
23. anyanyelvi konferencia
24. falomlás egerben
25. honismereti tábor
26. kitüntetés
27. balesetek
28. somogyvári sándor meghalt
29. időjárás
30. hírjegyzék/mti/

13.30/fé

--
-22-

bb.33. újból dolgozik az öreg öntöző hajó - a vásárhelyi tan-gazdaság szerelői tették üzemképessé

vid/ká/fé hgy

1976.julius 19.

az aszály okozta kényszerhelyzetben a hódmezővásárhelyi főiskolai tan-gazdaság vezetősége úgy határozott, hogy a több évvel ezelőt „nyugdíjazott”, kisélejtezésre ítélt öntöző hajót ismét munkába állítják. a kis hajó azonban rendkívül megviselt állapotban volt: a gazdaság hármasszámú növénytermesztési üzemének öt tagu szerelő gárdája tíz napon át megfeszített munkával dolgozott felújításán. horgosi istván kubikos brigádja közben az elgázosodott hajózó utat, vagyis a csatorna rendszert hozta olyan állapotba, hogy a hajó végülis elindulhatott pihenő helyéről. feladata a szárazságtól meggyötört több mint kétszáz hektár kukorica termésének megmentése.

a csatornában közlekedő öntöző berendezés két oldalt hatvan-hatvan méter távolságra löveli a vizsugarat. kisebb teljesítménnyel dolgozik ugyan, mint egykor, mégis felbecsülhetetlen hasznát veszik ezekben a napokban./mti/

--

bb.34. újabb szunyogirtó hadjárat kezdődött győrött

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

hétfőn győrött, a belterületi vizpartok mentén megkezdték a harmadik szunyogirtó hadjáratot. a bábolnai állami gazdaság brigádjai gépi uton mesterséges ködöt képeznek, s a ködbe oldják a szunyogirtó vegyületet. a szakemberek figyelemmel kísérik a rajzási időszakokat, mivel akkor a leghatásosabb a szunyogok elleni védekezés. megállapították, hogy az aszályos időjárás is akadályozza szaporodásukat, a tenyészhelyek kiszáradtak. ez eddigi védekezés szép sikert hozott: a folyóparti üdülőtelepek, csónakházak nyaralóit csak elvétve zavarja a szunyog. a városi tanács 400 ezer forintot áldoz az idén szunyogirtásra./mti/

--

-23-

Am 14 15

bb.35. az erdők is megsínylik az aszályt

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

másfél hónapja nem hullott számottevő eső a borsodi erdő és fafeldolgozó gazdaság megközelítőleg 90.000 hektárnyi erdőségeire. elsősorban az új telepítésű fenyvesek, tölgyesek érzik a kánikulai melegben a csapadékhiányt. a bükk hegységben a köves talajokon, így jávorkut szomszédságában és a nagymezőn, a korábbi években telepített fiatal fenyvesekben, valamint a bükkösökben több helyen kiszáradtak a fák. az idősebb 30-50 éves bükkösökben, tölgyesekben a levelek őszi sárgulása figyelhető meg. a köves, hamar száradó bükki talajokon az aljnövényzet is hervad./mti/

--

bb.36. új gyermekkórház miskolcon

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

hétfőn befejeződött miskolcon, a szentpéteri kapui vezető kórházban a 400 ágyas új gyermekkórház épületének műszaki átadása. az öt emeletes új egészségügyi intézményben a gyermekek elhelyezésére szolgáló kórtermeken kívül emeletenként kezelőhelyiségeket is berendeznek.

rövidesen hozzálátnak a különböző műtők, az intenzív osztály, valamint a röntgen készülékek felszereléséhez. a 28.000.000 forint értékű orvosi műszereket a medicor művek szállítja és szereli fel. a berendezések nagyrésze már a helyszíntre érkezett

a tervek szerint az új gyermekkórházi részleget novemberben adják át rendeltetésének./mti/

--

bb.37. középiskolás diákok nyári művésztelepe tokajban

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

hétfőn tokajban megnyílt a középiskolás diákok nyári művésztelepe. a táborozáson a megye gimnáziumaiból és szak-középiskoláiból több mint 30 tehetségesen rajzoló fiatal vesz részt. a diákok megismerkednek többek között a különböző grafikai eljárások technikájával, és művészettörténeti témájú előadásokat hallgatnak. vázlatokat készítenek tokaj és környéke táji szépségeiről, s gyakorolják magukat a portrérájjól. zolásban is./mti/

14.00/fé

--
-24-

14.31

bb.38. kecskeméten megkezdődött a iv.nemzetközi kodály szeminárium

vid-ká/fé hgy

1976.julius 19.

a kecskeméti kodály zoltán zenepedagógiai intézetben hétfőn megkezdődött a iv.nemzetközi kodály szeminárium egyhónapos programja. a rangos zenepedagógiai továbbképzésen július végéig külföldiek vesznek részt, akik 12 országból érkeztek: egy-egy angol, ausztriai, ausztráliai, belga, francia, norvég, olasz, svájci, továbbá két japán, négy kanadai, három spanyol és hét usa-beli hallgató. augusztus elején - száz magyar hallgatóval együtt - a szomszédos országok magyar nemzetiségi területeiről mintegy harminc gyakorló zeneoktató érkezik majd a városba.

a kodály-szeminárium napi programja közös énekléssel kezdődik, s az általános zenei készséget fejlesztő szolfézs-foglalkozásokkal folytatódik. a kodály-módszer szerinti zeneoktatás elméleti és gyakorlati vonatkozásaival módszertani órákon ismerkednek a hallgatók. tanulnak kamarazenét, továbbá kórusvezetést, s részt vesznek énekkari gyakorlásokon, bemutató tanításokon. előadásokat hallgatnak a magyar zene történetéről, s a népzeneiről. kodály zoltán zeneszerzői stílusának történeti alapjairól négy előadás hangzik el. az oktatási programot hangversenyek és egyéb rendezvények egészítik ki.

a szeminárium hangversenysorozata hétfőn kamaraesttel kezdődött, amelyen kodály-művek hangzottak el. az intézet hangversenyekre kiválóan alkalmas zárt belső udvarában július 21-én a collegium musicum ad hangversenyt, azt követően pedig a magyar barokk trió, a kecskeméti vonósnégyes, a zeneművészeti főiskola hallgatóinak csoportja, majd a kodály vonósnégyes koncertezik. augusztus 9-én megrendezik a mai zeneszerzők estjét. a szeminárium záró hangversenye a kecskeméti megyei művelődési központban lesz, augusztus 13-án.

most is rendeztek zenei tárgyú kiállítást, amely a mai zeneszerzőket mutatja be, fotók, művek, s más dokumentumok segítségével./mti/

--

14.10/fé

-25-

14.31

bb.39. ismét érvényes a tömlős locsolási tilalom

i-don/gg/zs/fé hgy

1976. július 19.

a múlt hét végére ideiglenesen engedélyezett tömlős locsolással sokan éltek. mint hajdu györgy, a vízművek igazgatója mondta, július 17-én és 18-án lényegesen nagyobb volt a vízfelhasználás, mint a hétköznapokon. július 17-én, szombaton 928 ezer köbméter, július 18-án, vasárnap 904 ezer köbméter volt a fogyasztás. a termelés mindkét napon körülbelül azonos volt a felhasználással. a budapesti tárolómedencéket - amelyeknek térfogata összességében megközelíti a 200.000 köbmétert - minden éjjel, amennyire csak lehet, feltöltik; így hétfő reggelre mintegy 130 ezer köbméter víztartalék-készlettel „nyitottak,,.

a duna vasárnapról hétfőre virradóra 7 centiméterrel apadt. hétfőn reggel a lánchidnál 123 centimétert mértek - ilyen alacsony dunai vízállás még nem volt az idén. tavaly ilyenkor egyébként a duna 4 méter volt, két esztendővel ezelőtt pedig a 8 méteres árvíz ellen védekeztek a fővárosban és a duna utvonálának mentén.

a tömlős locsolási tilalom ismét érvényes. a kérés mindenkihez szól: az ivóvízzel fokozottan takarékoskodjanak. említést érdemel, hogy a budapesti ipari üzemek és gyárak önkéntesen ajánlották fel: havonta több tízezer köbméter vízzel kevesebbet használnak majd fel, ami naponta összességében mintegy 50.000 köbméter megtakarítást jelent./mti/

-.-

bb.40. több tsz már befejezte az aratást - hajón is érkezik a buza a fővárosba

vid-/ká/mné/fé hgy

1976. július 19.

a tűző napon hőséggel, porral küszködve kombájnosaink hősiesen helytállnak. mindenütt gyorsan fogy az aratnivaló, nő a tarló. a tiszántulról befutottak az első jelentések a nagy nyári munka befejezéséről. csongrád megyében felgyőzi alföldi róna és a szatymazi homokgyöngye tsz tette le az őszi kalászosok aratásának gondját. a két közös gazdaság kombájnjai mostaszomszéd szövetkezeteknek segítenek a betakarításban. hajdu megyében elsőnek a tépei arany kalász termelőszövetkezet tagsága végzett a gabona betakarításával. négyszázharminc hektáron három kombájjal aratták le a kalászosokat.

/folyt.köv./
14.45/fé

-26-

w

14/50

bb.40./ több tsz ...folyt/fé

vas megyében a kalászosoknak eddig 35 százalékát vágják le, s zökkenőmentes a gabona átvétele is. a nagy szárazságban rendkívül jelentős, hogy a gazdaságok az aratás után nyomban hozzálátanak a tarlószántáshoz és a másodnövények vetéséhez. a szakemberek felhívták a figyelmet arra, hogy nem szabad esőre várni, mert össztorlódnak a munkák. borsodban megközelítőleg 500 kombájn vágja a rendet. a gabonák az alföldi jellegű mezőkövesdi és mezőcsáti járásokban csakugy, mint a bodrogi részen a kánikulai melegben „egybeértek,, , ezért a gépek nyújtott műszakban, váltott vezetőkkel, napi 14-16 órát dolgoznak. a kombájnok után a szalmalehúzó és bálázógépek haladnak, ezeket szántó-traktorok követik. borsodban az eddig learatott 15000 hektárnyi terület mintegy felét felszántották már. a tarlóval együtt nő a másodvetések területe. eddig több mint 3 000 hektáron vetettek silókukoricát, valamint muhart és kölest.

az új termést vízi uton is továbbítják a tárolóhelyekre. a duna tolna megyei rakodó kikötőiben; bátánál, fadd-domborinál és dunaföldvárnál búzával töltik meg az uszályokat. elsőként bátáról indult el egy 73 vagonos uszály, majd fadd-domboriból küldtek 43 vagon búzát budapestre. hétfőn dunaföldváron kezdték meg egy 50 vagonos uszály rakodását. ebben a hónapban és augusztusban az említett kikötőkből 500 vagon búzát küldenek vízi uton a csepeli tárházba./mti/

-.-

bb 41. tüzesetek

t/ny zs hgy

1976 július 19

a hét végén ismét több tüzeset keletkezett, amelyek főként a lábon álló termésben és az erdőkben okoztak nagy kárt. figyelmeztető, hogy a gondatlanság, a figyelmetlenség is közrejátszott a tüzek keletkezésében. heves megyében, a tarna menti egyesült tsz területén például 20 hektár lábonálló buza, és egy szalmakazal égett le; a tüzet egy cigarettázó tanuló okozta. a lébénymiklósi lenin tsz-ben egy traktorból, a sármelléki új idők tsz-ben egy kombájnól kipattant szikra gyújtotta meg a lábon álló gabonát, és idézett elő tetemes kárt. pilisvörösváron, a pilisvölgye tsz-ben a szalmaösszehúzó végző tehergépkocsi felizzott kipufogócsöve meggyújtotta a szárazszalmát. a tűz áterjedt a gépkocsira, és 8 hektár buza is leégett. a tüzeseteket meg lehetett volna előzni, ha az erdőgép kezelői megtartják a gépek üzemeltetésére vonatkozó tűzvédelmi előírásokat, és az erdőgépeket a megfelelő időközben tisztítják és karbantartják./mti/

15.50/ny

-27-

15/50

bb 42. nádor györgynek

s/ny zs hgy

1976 július 19

az állami ifjúsági bizottság titkárának vezetésével hétfőn háromtagú delegáció utazott finnországba a finn állami ifjúsági tanács meghívására./mti/

--

bb 43. kitüntetés

zsu/ny zs hgy

1976 július 19

a népköztársaság elnöki tanácsa szlovák lászlónak, a magyar színházi életben eltöltött hosszu, eredményes munkássága elismerésül a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta./mti/

--

bb 44. dr. molnár frigynek

gg/sl/pg hgy

1976. július 19.

a szövosz elnökének vezetésével magyar fogyasztási szövetkezeti küldöttség utazott a szovjetunióba, a centroszozuz elnökének meghívására. a delegáció a szovjet fogyasztási szövetkezetek legujabb eredményeit tanulmányozza ./mti/

--

-28-

15.33/pg

16⁰⁰

bb 45. rödőnyi károly közlekedés és postaügyi miniszter

tr/sl/pg hgy

1976. július 19.

hazaérkezett pozsonyból ahol a kgst közlekedési állandó bizottság 51. ülésén a magyar küldöttséget vezette. az ülésen a tagországok közlekedésügyi miniszterei megvitták a közlekedési kapcsolatok fejlesztésének időszerű kérdéseit, különös tekintettel a kgst xxx. ülészakán hozott határozatokra./mti/

--

bb 46. embargó 19 óráig!

a kolumbiai köztársaság

gg/zs/pg

1976. július 19.

nemzeti ünnepe alkalmából losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte alfonso lopez michelsent, a kolumbiai köztársaság elnökét./mti/

--

bb 47. felhasználható 20 órától

a budapesti fuvosötös szekszárdon

vid/ká/pg hgy

1976. július 19.

a „szekszárdi zenélő nyár”, szabadtéri hangversenysorozat keretében hétfőn a liszt-dijas budapesti fuvosötös szerepelt tolna megye székhelyén. a hangversenyen közreműködött bikfalvy julia és marcis demeter énekművész, valamint molnár lajos táncművész. /mti/

--

-29-

15.40/pg

16⁰⁰

bb 48. felhasználható 20 órától

hangverseny a győri kőtárban

vid/ká/pg hgy

1976. július 19.

pallagi jános hegedűművész és wehmer tibor zongoraművész szonátaestjét rendezték meg hétfőn a győri kőtárban a győri nyár rendezvényeinek keretében. a műsorban mozart és beethoven szonáták hangzottak el./mti/

-.-

bb 49. felhasználható 20 órától

orgonahangverseny szegeden

vid/ká/pg hy

1976. július 19.

a szegedi ünnepi hetek idei első orgonahangversenyét hétfőn este rendezte meg az országos filharmónia a fogadalmi templomban. a dóm sokezer sípos orgonáját baróti istván szólaltatta meg.

július 26-án a hollandiai theo saris, augusztus 16-án lantos istván orgonahangversenyét tartják a fogadalmi templomban. ezeken kívül minden olyan napon, amikor a szabadteri játékokon este előadás lesz, délutánonként rövid bemutató hangversenyen szólaltatják meg a dóm orgonáját./mti/

-.-

bb 50. embargós 19-én 18.30 óráig

losonczi pál,

tm/pg zs

1976. július 19.

az elnöki tanács elnöke megkezdte évi rendes szabadságát./mti/

-.-

-30-

15.55/pg

16¹⁰

bb 51. közművelődési építőtábor egerben

vid/fm/pg la

1976. július 19.

közművelődési építőtábor nyílt hétfőn egerben a kisz központi bizottsága és a ho si minh tanárképző főiskola rendezésében. a kéthetes táborozáson öt felsőoktatási intézményből - budapestről, gyöngyösről, gödöllőről, egerből és szegedről - összesen 150 főiskolai, illetve egyetemi hallgató vesz részt. az egeri tábor lakói délelőttönként építkezéseken dolgoznak: részben eger új lakótelepeinek építését a parkok, közterek rendezését részben pedig az egeren áthaladó 25-ös számú főútvonal korszerűsítési munkálatait segítik.

ujdonság, hogy a tábor lakói délutánonként - szervezett program szerint - közművelődési tennivalókkal ismerkednek. előadásokat hallgatnak, vitákon vesznek részt, bővítik tudásukat klubfoglalkozások, az amatőr kisfilmek készítése és egyéb közművelődési tennivalók terén. a programban játékos vetélkedők, sportfoglalkozások, versenykiállítások is szerepelnek. az építkezésen töltendő hasznos munkát tehát összekapcsolják ismereteik gyarapításával.

az egeri közművelődési építőtábor július 30-án zárul./mti/

-.-

bb 52. az országos béketanács állásfoglalása a nemzetközi ciprusi szolidaritási hét alkalmából

be/zs/pg la

1976. július 109.

a béke világtanács és a nemzetközi ciprusi szolidaritási bizottság felhívására július 15-20 között a békemozgalmak világszerte szolidaritási megmozdulásokat rendeztek a ciprusra vonatkozó ENSZ-határozatok haladéktalan végrehajtásáért.

a magyar békemozgalom a szolidaritási hét idején tartott rendezvényein ismételtet kifejezésre juttatta szolidaritását ciprus népével, a nemzetközi ciprusi szolidaritási hét alkalmából állásfoglalást tett közzé.

/folyt. köv./

17.45/pg

-31-

18¹⁵

bb 52./ az országos...folyt/pg

- az országos béketanács a béke-világtanács felhívásához csatlakozva a nemzetközi békemozgalommal együtt követeli a ciprussal kapcsolatos ensz határozatok haladéktalan végrehajtását - hangoztatja a felhívás. a magyar békemozgalom határozottan sikra száll amellet, hogy helyre kell állítani ciprus szuverénitását és területi integritását, ki kell vonni a szigetről a külföldi csapatokat, a görög és a török közösség vezetőinek békés uton kell rendezniök a vitás kérdéseket.

- a ciprusi válság elhuzódása azzal a veszéllyel fenyeget, hogy új, robbanással terhes válság-gócot teremt a közel-kelet küszöbén, a földközi-tenger keleti medencéjében. a magyar békemozgalom a nemzetközi ciprusi szolidaritási bizottság tagjaként itthon és a különböző nemzetközi fórumokon már többször is állást foglalt a ciprusi probléma rendezésének sürgőssége mellett, s ezt teszi most is a nemzetközi ciprusi szolidaritási hét alkalmával. az országos béketanács ugyanakkor részt vesz az ensz-határozatok megvalósítását sürgető októberi ciprusi nemzetközi szolidaritási világkonferencia előkészítésének munkájában. mindezt azzal a meggyőződéssel teszi, hogy ciprus nyugalma és békéje elválaszthatatlan európa, a közel-kelet és az egész világ békéjétől.
/mti/

--

bb53. embargó: 18 óráig!

dr. anton fazarin,

zs/pg la

1976. július 19.

a szlovén szocialista köztársaság egészségügyi és népjóléti bizottságának elnöke vezetésével delegáció érkezett hétfőn hazánkba az 976/77 évi magyar-jugoszláv egészségügyi együttműködési munkaterv aláírására. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár.
/mti/

--
-32-

17.58/pg

1825

o

bb 54. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig

pg la

1976. július 19.

31. egyetemisták nemzetközi építőtábora szegeden
32. száz év szeged zenei életéből
33. újból dolgozik az öreg öntözőhajó
34. újabb szunyogirtó hadjárat
35. az erdők is megsínylik az aszályt
36. új gyermekkorház miskolcon
37. középiskolás diákok nyári művésztelepe
38. megkezdődött a iv. nemzetközi kodály szeminárium
39. ismét érvényes a tömlős locsolási tilalom
40. több tsz befejezte már az aratást
41. tüzesetek
42. ifjúsági delegáció utazott finnországra
43. kitüntetés
44. szövetkezeti küldöttség utazott a szovjetunióba
45. hazaérkezett pozsonyból rödőnyi károly
46. losonczi páál távirata a kolumbiai nemzeti ünnep alkalmából /embargó 19 óráig/
47. a budapesti fuvósötös szekszárdon
48. hangverseny a győri kőtárban
49. orgonahangverseny szegeden
50. losonczi páál megkezdte rendes évi szabadságát /18.30 óráig embargós/
51. közművelődési építőtábor egerben
52. obt állásfoglalás a ciprusi hét alkalmából
53. jugoszláv egészségügyi küldöttség
54. hírjegyzék
/mti/

--
-33-

18.30/pg

1900

bb 55. időjárásjelentés

gg/pg la

1976. július 19.

a meteorológiai intézet jelenti hétfőn, július 19-én 19órakor:

nyugaton egy-két helyen zápor zivatar

várható időjárás kedd estig: időnként megnövekvő felhőzet nyugaton egy-két helyen kisebb zápor, zivatar. többfelé megélénkülő, helyenként megerősödő délnyugati, déli szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: 30-35 fok között./mti/

-.-

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

2050

-.-
-34-
- v é g e -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

k e d d
- - - -

bb 1. kooperációs iroda a kiemelt gépipari exportfeladatok összehangolására

i sz/be sl bzs hgy

1976. július 20.

a kohó- és gépipari miniszter rendelete alapján, a gépexport komplett gyárberendezéseket tervező, exportáló és fővállalkozó vállalat keretében kooperációs irodát szerveznek. az iroda feladata lesz az egyes kiemelten kezelt exportfeladatok teljesítésének összehangolása.

ismeretes, hogy nyersanyag-szükségleteink legnagyobb részét a szovjetunióból importáljuk. korábban kötött magyar-szovjet kormányközi megállapodások alapján néhány nyersanyagféléből a szovjet partner a lekötött mennyiségnél többet szállít hazánkba az ötéves tervidőszakban, például kőolajból 3 millió tonnával kapunk többet és a tervezettnél nagyobb mennyiségben importálunk vastartalmu alapanyagokat is.

/folyt. köv./

- 1 -